

«Παιχνίδια» της Αγκυρας

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Εγείρουν απαιτήσεις μέσω προκλήσεων

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**
p.galiatsatos@realnews.gr

Φορτώνει την ατζέντα με απαιτήσεις ενόψει της προγραμματισμένης συνάντησης με τον **Κυριάκο Μητσοτάκη** τον Σεπτέμβριο στη Νέα Υόρκη ο **Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν**. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, αυτός ήταν ο κύριος λόγος για την προβολή ισχύος που επιχείρησε η Τουρκία στα διεθνή ύδατα πλησίον της Κάσου, αλλά και οι δηλώσεις του Ερντογάν για τη Θράκη που ακολουθήσαν. Οι Τούρκοι θεωρούν ότι στη συνάντηση του Σεπτεμβρίου θα υπάρξει κινητικότητα σε ό,τι αφορά τα «βαθιά νερά» των ελληνοτουρκικών και σπεύδουν να φορτώσουν με θέματα την ατζέντα.

Αθήνα και Αγκυρα έφτασαν στα πρόθυρα ανοιχτής κρίσης την περασμένη Δευτέρα, όταν τουρκικά πολεμικά εμφανίστηκαν στα διεθνή ύδατα πλησίον της Κάσου με σκοπό να εμποδίσουν το ιταλικό ερευνητικό σκάφος «Ievoli Relume» που πραγματοποιούσε εργασίες για λογαριασμό του ΑΔΜΗΕ και της εταιρείας του καλωδίου διασύνδεσης Κύπρου - Κρήτης Great Sea Interconnector για την πόντιση του υποβρυχίου καλωδίου. Τα τουρκικά πολεμικά έλεγαν στις επικοινωνίες τους με το ιταλικό πλοίο πως κινείται εντός της τουρκικής υφαλοκρηπίδας. Μάλιστα, το ίδιο υποστήριζε και η παράνομη NAVTEX που εξέδωσε ο υδρογραφικός σταθμός της Αττάλειας, στην οποία γινόταν επίκληση στις συντεταγμένες του τουρκο-λιβυκού μνημονίου. Όμως, η πραγματικότητα είναι πως η περιοχή στην οποία πραγματοποιούσε έρευνες το «Ievoli Relume» βρίσκεται εντός της οριοθετημένης με την Αίγυπτο ελληνικής ΑΟΖ.

Το επεισόδιο με τα τουρκικά πολεμικά σκάφη κοντά στην Κάσο και η προσθήκη του τουρκο-λιβυκού μνημονίου στην ατζέντα της συνάντησης **Μητσοτάκη - Ερντογάν** τον Σεπτέμβριο στη Νέα Υόρκη

Όπως ήταν επόμενο, η συγκέντρωση τουρκικών πολεμικών στη περιοχή δεν έμεινε αναπάντητη και στη συνοδεία του ιταλικού ερευνητικού προστέθηκε αμέσως μια ελληνική φρεγάτα. Ταυτόχρονα, ωστόσο, ενεργοποιήθηκαν οι διάλογοι επικοινωνίας που έχουν εγκατασταθεί στο πλαίσιο του ελληνοτουρκικού διαλόγου ανάμεσα σε Αθήνα και Αγκυρα ώστε να αποκλιμακωθεί η κρίση. Σύμφωνα με πηγές του υπουργείου Εξωτερικών, το πλοίο ολοκλήρωσε τις εργασίες του και επέστρεψε στο Ηράκλειο για αλλαγή πληρώματος και καύσιμα, ενώ και τα τουρκικά πολεμικά απομακρύνθηκαν από την περιοχή.

Παρά τη διευθέτηση της κρίσης, το περιστατικό είναι πολύ σοβαρό, ίσως το σοβαρότερο από το καλοκαίρι της κρίσης το 2020. Είναι η πρώτη φορά που η Τουρκία αμφισβητεί τόσο απροκάλυπτα την οριοθέτηση της Ελλάδας με την Αίγυπτο και επίσης η πρώτη φορά που εξαπολύει μια επιθετική ενέργεια κατά της χώρας μας με επιχείρημα το τουρκο-λιβυκό μνημόνιο. Το οι Τούρκοι ήθελαν σε κάθε περίπτωση ναβάλουν το τουρκο-λιβυκό μνημόνιο στην ατζέντα το κατέστησε σαφές και ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών **Χακάν Φιντάν** με δηλώσεις του την περασμένη Τετάρτη. Απαντώντας σε ερώτηση αν θα επανεξεταστεί το μνημόνιο που υπέγραψαν η Λιβύη και η Τουρκία το 2019, ο Φιντάν δήλωσε ότι «εμείς με τη Λιβύη, όπως ξέρετε, έχουμε διευθετήσει αυτό το ζήτημα μεταξύ μας. Αυτό ενδεχομένως να έχει προκαλέσει προβλήματα σε άλλες χώρες, αλλά αυτό δεν είναι δικό μας πρόβλημα».

Στον Φιντάν απάντησε εμμέσως πλην σαφώς ο υπουργός Εξωτερικών **Γιώργος Γεραπετρίτης** με συνέντευξή του την Πέμπτη στον **Real FM**. Αφού ξεκαθάρισε ότι στο περιστατικό στην Κάσο δεν υπήρξε καμία απολύτως υποχώρηση από την Ελλάδα, εξήγησε ότι η Τουρκία «θεωρεί ότι έχει κυριαρχικά δικαιώματα στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου επί τη βάση του τουρκο-λιβυκού μνημονίου, το οποίο είναι άκυρο και ανυπόστατο νομικά. Δεν παράγει έννομα αποτελέσματα, πλην όμως η ίδια η Τουρκία θεωρεί ότι αποτελεί τη βάση της πολιτικής της. Αρα, εξ αυτού του λόγου θεωρεί ότι έλκει δικαιώματα και θέλησε να δώσει το μήνυμα ότι στο πεδίο αυτό δεν μπορούν να γίνονται οι

οποιοσδήποτε έρευνες από την πλευρά της Ελλάδας και της Κύπρου. Σε αυτό εμείς είμαστε ανυποχώρητοι. Δηλώσαμε ότι οι έρευνες θα συνεχιστούν και θα ολοκληρωθούν. Και αυτό ακριβώς συνέβη», υπογράμμισε ο υπουργός.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, το περιστατικό στην Κάσο έδειξε ότι η πρόθεση των Τούρκων είναι ναβάλουν στην ατζέντα του Σεπτεμβρίου το τουρκο-λιβυκό μνημόνιο, κάτι που υπονομεύει εξ αρχής τον ελληνοτουρκικό διάλογο. Όπως τον υπονομεύουν και οι δηλώσεις του Ερντογάν για τη Θράκη, χαρακτηρίζοντας για μία ακόμα φορά τουρκική τη μειονότητα και προσθέτοντας προκλητικά πως η Τουρκία παρακολουθεί τις ενέργειες της Ελλάδας.

Είναι η πρώτη φορά που η Τουρκία αμφισβητεί τόσο απροκάλυπτα την οριοθέτηση της Ελλάδας με την Αίγυπτο

Όπως επισημαίνουν διπλωματικές πηγές, πέρα από τον σχεδιασμό της Τουρκίας ενόψει του Σεπτεμβρίου, υπάρχει και ένας ακόμα λόγος για το επεισόδιο που έστησαν οι Τούρκοι στην Κάσο και αυτός είναι το ίδιο το καλώδιο διασύνδεσης ανάμεσα σε Κύπρο και Κρήτη. Η γεωπολιτική σκοπιμότητα επιβάλλει στην Τουρκία να εμποδίσει το έργο με όποιον τρόπο μπορεί, επειδή το καλώδιο θα συνδέσει την Κύπρο με το ευρωπαϊκό ηλεκτρικό δίκτυο, θα άρει την ενεργειακή της απομόνωση και θα την καταστήσει πολύ λιγότερο ευάλωτη σε περίπτωση ενός μπλακ άουτ. Η Τουρκία, η οποία παγίως θέλει να ασκεί έλεγχο σε ό,τι συμβαίνει στην Κύπρο, σχεδιάζει να συνδέσει το ηλεκτρικό της δίκτυο με εκείνο των κατεχομένων, κάτι που δεν είναι δύσκολο, γιατί η Κύπρος απέχει μόνο 70 χιλιόμετρα από τις τουρκικές ακτές. Η Αγκυρα θέλει να είναι ο μοναδικός διασυνδεδεμένος προμηθευτής ρεύματος στη Μεγαλόνησο, ώστε να μπορεί να εκβιάσει την Κυπριακή Δημοκρατία στην περίπτωση που αυτή βρεθεί σε ανάγκη, όπως βρέθηκε για παράδειγμα το 2011, με την έκρηξη στο Μαρί.